

SKLEP SVETA (SZVP) 2019/2108**z dne 9. decembra 2019****v podporo krepitvi biološke varnosti in zaščite v Latinski Ameriki v skladu z izvajanjem Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, ki v poglavju III našteva ukrepe zoper njegovo širjenje. Takšne ukrepe je treba sprejeti tako v Uniji kot v tretjih državah.
- (2) Unija dejavno izvaja to strategijo in ukrepe iz njenega poglavja III, zlasti s finančnimi sredstvi za podporo posebnim projektom, ki jih izvajajo multilateralne institucije, z zagotavljanjem državam tehnične pomoči in strokovnega znanja v zvezi z različnimi ukrepi za neširjenje orožja ter s spodbujanjem vloge Varnostnega sveta Združenih narodov (VSZN).
- (3) VSZN je 28. aprila 2004 sprejel Resolucijo 1540 (2004) (v nadaljnjem besedilu: RVSZN 1540 (2004)), prvi mednarodni instrument, ki enotno in celovito obravnava orožje za množično uničevanje, njegove nosilce in z njim povezane materiale. Z RVSZN 1540 (2004) so bile za vse države uvedene zavezujoče obveznosti, katerih cilj je nedržavnim akterjem preprečiti dostop do takšnega orožja in z njim povezanega materiala ter jih od tega odvracati. VSZN je prav tako odločil, da morajo vse države sprejeti in uveljaviti učinkovite ukrepe za vzpostavitev notranjega nadzora za preprečevanje širjenja jedrskega, kemičnega in biološkega orožja in njegovih nosilcev, tudi z uvedbo ustreznega nadzora nad povezanimi materiali.
- (4) Svet je 11. maja 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/809 ⁽¹⁾ v podporo pri izvajanju RVSZN 1540 (2004). Za tehnično izvajanje dejavnosti v skladu s Sklepom (SZVP) 2017/809 je zadolžen Urad ZN za razorožitev (UNODA), ki pri tem sodeluje z ustreznimi regionalnimi mednarodnimi organizacijami, zlasti z Organizacijo ameriških držav (OAS).
- (5) Generalni sekretar ZN je v programu za razoroževanje „Varovanje naše skupne prihodnosti“, ki je bil predstavljen 24. maja 2018, poudaril, da „moramo še naprej krepiti naše institucije, da bi preprečili vsakršno uporabo biološkega orožja, vključno s krepitvijo izvajanja Konvencije o biološkem orožju, in zagotoviti, da se bomo lahko v primeru neuspešnega preprečevanja ustrezno odzvali“, in da je treba „prispevati k razvoju okvira, ki bo zagotavljal usklajen mednarodni odziv na uporabo biološkega orožja“.
- (6) Svet je 21. januarja 2019 sprejel Sklep (SZVP) 2019/97 ⁽²⁾ v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje.
- (7) OAS je pripravila predloga projektov za okrepitev splošne biološke varnosti in zaščite v Latinski Ameriki.

⁽¹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2017/809 z dne 11. maja 2017 v podporo pri izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev (UL L 121, 12.5.2017, str. 39).

⁽²⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2019/97 z dne 21. januarja 2019 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju v okviru strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 19, 22.1.2019, str. 11).

- (8) Za upravljanje in vodenje projektov, ki se izvajajo v skladu s tem sklepom, bi moral biti zadolžen Sekretariat OAS/ Medameriškega odbora za boj proti terorizmu (CICTE).
- (9) Sekretariat OAS/CICTE bi moral zagotoviti učinkovito sodelovanje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami in organi, kot so enota za podporo izvajanju BTWC, odbor VSZN, ustanovljen v skladu z RVSN 1540 (2004), Svetovna organizacija za zdravje živali (OIE) in globalno partnerstvo proti širjenju orožja in sredstev za množično uničevanje. OAS/CICTE bi moral zagotoviti tudi dopolnjevanje in sinergijo projektov na podlagi tega sklepa z ustreznimi zaključenimi in tekočimi projekti, z dejavnostmi v Latinski Ameriki, ki jih podpirajo posamezne države članice EU, in z drugimi programi, ki jih podpira Unija na tem področju, vključno z instrumentom za prispevanje k stabilnosti in miru ter centri odličnosti EU za zmanjševanje kemične, biološke, radiološke in jedrske nevarnosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija si za spodbujanje miru in varnosti ter učinkovitega multilateralizma na svetovni in regionalni ravni prizadeva za uresničitev naslednjih ciljev:
 - izboljšanje zakonodajne in regulativne osnove na področju biološke varnosti in zaščite v upravičenih državah, in sicer s sprejetjem in izvajanjem ustreznih učinkovitih zakonov, ki nedržavnim akterjem prepovedujejo proizvodnjo, nabavo, posedovanje, razvoj, prevoz, prenos ali uporabo biološkega orožja in njegovih nosilcev, zlasti za teroristične namene,
 - izboljšanje biološke varnosti in zaščite v upravičenih državah z ozaveščanjem v ustreznih sektorjih, vključno z izvrševanjem učinkovitih nacionalnih ukrepov za preprečevanje širjenja biološkega orožja in njegovih nosilcev.
2. Da bi dosegla cilje iz odstavka 1, Unija izvaja naslednje projekte:
 - tehnično in zakonodajno pomoč za okrepitev predpisov o biološki varnosti in biološki zaščiti ter zagotovitev usklajenosti takih predpisov z mednarodnimi standardi ter za spodbujanje in krepitev regionalnega sodelovanja,
 - ozaveščanje, izobraževanje in usposabljanje o biološki varnosti in zaščiti.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).
2. Za tehnično izvajanje projektov iz člena 1(2) je zadolžen sekretariat OAS/CICTE. To nalogo opravlja pod nadzorom visokega predstavnika. Visoki predstavnik v ta namen s sekretariatom OAS/CICTE sklene potrebne dogovore.
3. Projekti so podrobno opisani v Prilogi k temu sklepu.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 2 738 708,98 EUR.
2. Odhodki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzoruje, ali se odhodki iz odstavka 1 pravilno upravljajo. V ta namen s sekretariatom OAS/CICTE sklene sporazum o financiranju. V navedenem sporazumu se določi, da sekretariat OAS/CICTE poskrbi za prepoznavnost prispevka Unije v skladu z njegovo višino.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 v čim krajšem času po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija obvesti Svet o morebitnih težavah v tem postopku in o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

Visoki predstavnik poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi sekretariat OAS/CICTE. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga opravi Svet. Komisija zagotovi informacije o finančnih vidikih projektov iz člena 1 (2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po sklenitvi sporazuma o financiranju iz člena 3(3) ali 6 mesecev po dnevu sprejetja tega sklepa, če sporazum o financiranju do takrat še ni sklenjen.

V Bruslju, 9. decembra 2019

Za Svet

Predsednik

J. BORRELL FONTELLES

PRILOGA

Projekti v podporo kreelitvi biološke varnosti in zaštite v Latinski Ameriki v skladu z izvajanjem Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev

1. Uvod in cilji

1.1 Uvod

Konvencijo o biološkem orožju, ki je začela veljati leta 1975, so ratificirale vse države Latinske Amerike in Karibov, razen ene (Haiti). Kljub temu mnoge od njih po več kot štiridesetih letih še vedno nimajo nacionalnega pravnega in regulativnega okvira, ki je potreben, da bi se ta konvencija izvajala v celoti. V navedeni konvenciji so med drugim navedeni določeni standardi biološke varnosti za zmanjšanje bakterioloških in drugih bioloških groženj, ki bi lahko škodovala življenju na Zemlji.

Varnostni svet ZN je v želji, da bi okrepil prizadevanja za boj proti takšnim grožnjam, leta 2004 sprejel Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (v nadaljnjem besedilu: RVSZN 1540 (2004)). Ta resolucija od vseh držav zahteva, da sprejmejo učinkovite ukrepe za vzpostavitev notranjega nadzora z namenom preprečevanja širjenja jedrskega, kemičnega in biološkega orožja in njegovih nosilcev ter da te ukrepe tudi izvršujejo. V skladu z operativnim odstavkom 3a RVSZN 1540 (2004) tovrstni ukrepi vključujejo vzpostavitev ustreznega nadzora nad zadevnimi materiali ter v ta namen razvoj in vzdrževanje ustreznih učinkovitih ukrepov za evidentiranje in zavarovanje takšnih predmetov med proizvodnjo, uporabo, skladiščenjem ali prevozom.

Vsaki pet let Odbor 1540 opravi celovit pregled prizadevanj držav članic za izpolnitev obveznosti iz RVSZN 1540 (2004). Ta je v končnem dokumentu celovitega pregleda iz leta 2016 prišel do nekaterih pomembnih zaključkov. Prvič: ugotovil je, da so države sicer dosegle določen napredek pri zavarovanju in zaščiti občutljivih materialov, vendar ostajajo na tem področju vrzeli. Drugič: opazil je, da prizadevanja za evidentiranje in zavarovanje materialov, povezanih z biološkim orožjem, zaostajajo za tistimi za zaščito materialov, povezanih z jedrskim in kemičnim orožjem. In tretjič: ugotovil je tudi, da glede izvajanja ukrepov iz RVSZN 1540 (2004) na ravni držav že od leta 2011 ni nobenega izboljšanja. Odbor je zato sklenil, da morajo države nujno poskrbeti, da bodo sprejeti ukrepi za evidentiranje in zavarovanje materialov, povezanih z biološkim orožjem.

Incident, pri katerem akter, ki namerava škoditi določeni populaciji, vnese patogen biološki agens, ki se potem lahko tudi širi, ali pa se to zgodi po naravni poti, utegne povzročiti znatno škodo ljudem, gospodarstvu ali politiki na območju Organizacije ameriških držav (OAS). V luči te potencialne grožnje si OAS prizadeva izboljšati ozaveščenost o biološki zaščiti in biološki varnosti v Amerikah ter povečati zmogljivost na tem področju. Medameriški odbor za boj proti terorizmu (OAS/CICTE) prek svojega sekretariata (v nadaljnjem besedilu: sekretariat) od leta 2009 izvaja nacionalne vaje kriznega upravljanja v primeru biološkega incidenta, katerih namen je izboljšati ozaveščenost o grožnjah za biološko zaščito ter povezati uradnike in predstavnike agencij in organizacij, da bi se naučili, kako usklajevati odzive na biološki incident. Poleg tega je več držav članic OAS izrecno zaprosilo sekretariat, naj jim pomaga pri pripravi oziroma posodobitvi nacionalnih načrtov za odzivanje na izredne razmere ob biološkem incidentu.

Čeprav so ta in druga prizadevanja v smislu okrepitve zmogljivosti za pripravljenost na biološke incidente in za odzivanje nanje prinesla pomembne rezultate, so številne države članice OAS še vedno premalo angažirane, pa tudi njihove naložbe v biološko zaščito in biološko varnost ostajajo nezadovoljive. To se kaže v pomanjkanju potrebne infrastrukture, zmogljivosti in pravnih okvirov za učinkovito odkrivanje bioloških incidentov in odzivanje nanje. Nesorazmerno veliko število smrtnih žrtev v Amerikah, ki ga je leta 2009 povzročil izbruh H1N1 po svetu, kaže na zgoraj navedene ranljivosti in na to, da se je treba bolj osredotočiti na biološko zaščito in biološko varnost. Tako naj bi denimo od prašičje gripe H1N1 leta 2009 umrlo več ljudi v Amerikah kot v preostalih delih sveta.

Pomanjkanje angažiranosti glede biološke zaščite in biološke varnosti s strani vlad na zadevnem območju izhaja iz različnih dejavnikov, med drugim iz nezadostne ozaveščenosti oblikovalcev politik glede grožnje, ki jo predstavlja biološki incident velikih razsežnosti, in morebitnih tozadevnih stroškov, glede prednostnih nalog v zvezi z varnostjo, za katere primanjkuje virov na nacionalni ravni, in glede izzivov, ki so neločljivo povezani z razvojem celovite nacionalne zmogljivosti za pripravljenost na biološke incidente in za odzivanje nanje. Ti izzivi kažejo, da je na območju OAS potreben usklajen odziv na biološke incidente. Takšen odziv pa bi moral vključevati več akterjev na nacionalni in lokalni ravni, vključno z vladnimi ministrstvi (za zdravje, kmetijstvo, varnost, pravosodje, obrambo, obveščevalno dejavnost, promet, zunanje zadeve, mednarodno trgovino, gospodarstvo, znanost in tehnologijo ter drugo), organi kazenskega pregona in drugimi službami za prvo pomoč, subjekti zasebnega sektorja (zlasti industrijo in akademskimi krogi) ter civilno družbo.

1.2 Cilji

CICTE želi s tem triletnim projektom izboljšati biološko zaščito in biološko varnost v državah upravičenkah skladno z RVSZN 1540 (2004), zlasti z vzpostavitvijo in izvrševanjem učinkovitih ukrepov za preprečevanje širjenja biološkega orožja in njegovih nosilcev.

Tehnična pomoč in sodelovanje z državami članicami, ki podpirajo splošni cilj projekta, bosta temeljila na naslednjih glavnih ciljih:

- izboljšanje standardov na področju biološke zaščite in biološke varnosti v državah upravičenkah,
- izboljšanje pravnih in regulativnih okvirov v zvezi z biološko zaščito in biološko varnostjo ter njihova usklajevanje z obstoječimi mednarodnimi standardi,
- okrepitev skupnih prizadevanj in sodelovanja zlasti s pomočjo medsebojnih strokovnih pregledov v sklopu resolucije 1540 (2004),
- omogočanje stalnega usposabljanja na področju biološke zaščite in biološke varnosti.

2. Izbor izvajalske agencije in usklajevanje z drugimi ustreznimi pobudami za financiranje

2.1 Izvajalska agencija – Organizacija ameriških držav (OAS)

OAS že od leta 2005 dejavno podpira prizadevanja držav članic na področju neširjenja orožja v Amerikah. Sekretariat CICTE je leta 2010 dobil posebno zadolžitev, in sicer da oblikuje program za pomoč pri izvajanju RVSZN 1540 (2004). Zaradi tega je bilo ustanovljeno strateško partnerstvo med Uradom ZN za razorožitev (UNODA), skupino strokovnjakov v sklopu Odbora 1540 in sekretariatom OAS/CICTE, namenjeno izvedbi pilotnega projekta za tehnično pomoč in krepitev zmogljivosti v Amerikah, s katerim naj bi državam članicam pomagali v prizadevanju za uresničitev ciljev z različnih področij, ki jih zajema RVSZN 1540 (2004).

Eden od glavnih ciljev OAS/CICTE je bil sodelovati z državami, katerih vlade so bile v celoti udeležene pri fizičnem varovanju in evidentiranju materiala za kemično, biološko, radiološko in jedrsko (KBRJ) obrambo v okviru prizadevanj teh držav na področju neširjenja orožja. Cilj je bil tudi državam upravičenkam pomagati pri izvajanju RVSZN 1540 (2004), in sicer z opredelitvijo specifičnih potreb in izzivov za prilagoditev dejavnosti zakonodajne pomoči in krepitve specializiranih zmogljivosti z namenom utrditve okvira posameznih držav članic za preprečevanje uporabe KBRJ materialov s strani nedržavnih akterjev.

Regionalni okvir, ki ga ponuja OAS, ima spričo nadnacionalne narave groženj, ki za soočanje s temi izzivi nujno terjajo sodelovanje med sosednjimi državami, določeno sorazmerno prednost. Z regionalnim pristopom, kakršnega v zvezi s tem vprašanjem uporablja CICTE, bo zagotovljena doslednost, tako da se prizadevanja ne bodo podvajala, obenem pa bo lahko dosežena največja možna učinkovitost. Kot ključna regionalna organizacija na ravni Amerik je OAS v tem smislu, kar se tiče zahodne poloble, v edinstvenem položaju, da zahvaljujoč obstoječi mreži nacionalnih kontaktnih točk, znatni navzočnosti na celotnem območju in sposobnosti, da na zadevnem področju sodeluje s predlaganimi državami upravičenkami, dokaže, da je učinkovita.

Če gledamo splošneje, pa je OAS/CICTE tesno sodeloval z vladami številnih držav članic in dosegel pomembne rezultate na področju biološke zaščite in biološke varnosti. OAS/CICTE je denimo državam članicam pomagal na različne načine, kot so:

- pri oblikovanju nacionalnih akcijskih načrtov za izvajanje resolucije 1540 (2004) ter utrjevanju zakonodajnih in regulativnih okvirov,

- krepitvi zmogljivosti za preprečevanje in zatiranje trgovine z jedrskimi, radiološkimi, kemičnimi in biološkimi materiali ter tihotapljenja teh materialov,
- spodbujanju izmenjave učinkovitih praks z uporabo metodologije medsebojnih strokovnih pregledov ter
- omogočanju usklajevanja na politični ravni z namenom opredelitve področij regionalnega in podregionalnega sodelovanja.

2.2 Usklajevanje z drugimi ustreznimi pobudami za financiranje

Ena od splošnih praks OAS/CICTE je, da se glede svojih dejavnosti usklajuje z drugimi agencijami in organizacijami, ki prejemajo sredstva istih in tudi drugih donatorskih vlad in mednarodnih organov. Kar zadeva organizacije, ki od Evropske unije prejemajo podporo za delo, povezano z dejavnostmi, predlaganimi v okviru tega projekta, so z vidika slednjega neposredno pomembni Urad Združenih narodov za razorožitev (UNODA), Odbor 1540 in njegova skupina strokovnjakov ter t. i. BWC-ISU (enota za podporo izvajanju Konvencije o biološkem orožju), pri čemer naj omenimo, da OAS/CICTE že tesno sodeluje z njimi. Za usklajevanje s temi organi bo zadolžena skupina za upravljanje, ki bo delala na sedežu OAS; s tem naj bi zagotovili, da se bodo vsa prizadevanja medsebojno dopolnjevala in da ne bo podvajanj, dejavnosti v okviru projekta pa bodo usklajene z obveznostmi iz resolucije 1540 (2004) in iz Konvencije o biološkem orožju.

V zvezi s tem je po mnenju OAS/CICTE projekt povsem v skladu s sklepom Evropskega sveta iz leta 2019 za podporo izvajanju Konvencije o biološkem orožju zunaj Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: sklep). S predlaganim projektom bi pripomogli k zmanjšanju grožnje širjenja biološkega in toksičnega orožja na zadevnem območju, s čimer bi sklep dodatno podprli. Pri tem bi bili upoštevani hitri premiki na področju bioznanosti, s tem pa zagotovljeno, da bi pravni in regulativni okviri posameznih vlad, namenjeni preprečevanju takih groženj, izpolnjevali veljavne mednarodne standarde. Posledično bi s projektom pomagali zagotoviti, da bi bile države članice OAS dobro pripravljene za hiter odziv na grožnje, ki bi utegnile nastati.

Kar zadeva razvoj politik, bo OAS/CICTE na tem področju še naprej dejaven, in sicer z rednimiasedanji in znotraj odbora za varnosti na zahodni polobli (Committee on Hemispheric Security) v sklopu Stalnega sveta OAS.

Glavni cilj tega predloga je z ozaveščanjem in krepitvijo zmogljivosti v zadevnih sektorjih skladno z RVSN 1540 (2004), tudi z izvrševanjem učinkovitih nacionalnih ukrepov za preprečevanje širjenja biološkega orožja in njegovih nosilcev, izboljšati biološko zaščito in biološko varnost v državah upravičenkah. Ta prizadevanja bodo usmerjena v znanstvenike s področja bioznanosti, specializirane za biološko zaščito in biološko varnost, v javnem in zasebnem sektorju ter v oblikovalce politik in zakonodajalce. Dejavnosti vključujejo tem znanstvenikom namenjene tečaje usposabljanja v državah upravičenkah ter oblikovanje spletnih usposabljanj, da bi dosegli še več upravičencev na tem območju. OAS/CICTE se bo pri izvajanju teh dejavnosti usklajeval z našimi strateškimi partnerji, v zvezi z visoko specializiranimi usposabljanji in nalogami pa lahko OAS, kot je navedeno v razdelku o metodologiji, (s strokovnjaki, izvajalci usposabljanj in raziskovalci) sklene kratkoročne pogodbe za podporo; obenem bo s svojimi partnerji (tudi BWC-ISU, UNODA, Svetovno organizacijo za zdravje živali (IOE) in Evropsko unijo) na teh področjih in tudi z akademiki sodeloval, da bi zagotovil, da bo osebje izpolnjevalo vse tehnične zahteve, pri čemer bo po možnosti črpal tudi s seznamov, ki jih bodo vodile te organizacije.

3. Opis projekta

3.1 Opis

Cilj našega predloga je izboljšati biološko zaščito in biološko varnost v državah upravičenkah skladno z RVSN 1540 (2004) ter dodatno povečati zmogljivost teh držav za učinkovito predvidevanje incidentov velikih razsežnosti, v katere bi bil vpleten biološki agens, ne glede na to, ali bi jih povzročil človek ali bi nastali po naravni poti, in njihovo zmogljivost za odzivanje na te incidente. Projekt bi bil namenjen tudi izboljšanju medagencijskega in mednarodnega sodelovanja ter izmenjavi informacij med državami članicami OAS z namenom priprave na biološke incidente in odzivanja nanje. Poleg tega je namen projekta odpraviti zakonodajne vrzeli, ki trenutno obstajajo v nekaterih ciljnih državah, in dopolniti prizadevanja za izvajanje Konvencije o biološkem orožju.

V okviru projekta bodo sodelovali pristojni nacionalni organi največ osmih držav članic OAS, ustrezni predstavniki zasebnega sektorja in civilne družbe ter kvalificirani mednarodni strokovnjaki, vsi pa bodo preučili možne ukrepe za zagotovitev boljših zmogljivosti na področju biološke zaščite in biološke varnosti v teh državah in širše na območju OAS. Pri projektu bo uporabljen dvodelni pristop, ki bo vključeval tako nacionalne kot podregionalne dejavnosti. S projektom naj bi ob dobro vzpostavljeni mreži kontaktov in partnerjev (zlasti v javnem sektorju) oplemenitili izkušnje, ki si jih je sekretariat pridobil pri delu v zvezi s temi zadevami v Amerikah. Prizadevanja na nacionalni ravni bodo osredotočena na sodelovanje s posameznimi državami članicami OAS z namenom okrepiti nacionalne zmogljivosti, pripraviti osnutke zakonov in drugih predpisov ter oblikovati posameznim državam namenjene akcijske načrte za krepitev operativnih zmogljivosti.

Na regionalni ravni bodo dejavnosti krepitve zmogljivosti usmerjene v spodbujanje izmenjave informacij in dobrih praks ter v opredelitev strukturnih, vsebinskih in funkcionalnih parametrov na podlagi regionalnega pristopa.

Poleg tega naj bi v okviru projekta čim bolj izkoristili postopek medsebojnega strokovnega pregleda, ki je bil razvit v zadnjih letih in v skladu s katerim se države prostovoljno dogovorijo, da bodo sodelovale pri ocenjevanju skupnih prednosti in pomanjkljivosti pri izvajanju obveznosti iz resolucije 1540 ter opredelile učinkovite prakse in področja za nadaljnje dvostransko sodelovanje. Po nedavnih uspešnih medsebojnih strokovnih pregledih v sklopu resolucije 1540, ki so zadevali Čile in Kolumbijo (2017), Dominikansko republiko in Panamo (2019) ter nazadnje Paragvaj in Urugvaj (2019), predlagamo, da se za te tri skupine držav zagotovijo posebna nadaljnja pomoč in dejavnosti sodelovanja. Na ta način bi si prizadevali spremljati tesne dvostranske vezi, ki so se med temi državami stkale v postopku medsebojnega strokovnega pregleda, in na podlagi tega prvega pregleda še naprej spodbujati izkazano zavezanost nadaljnjemu sodelovanju v okviru resolucije 1540. Predlagamo tudi, da se spodbudijo dodatni medsebojni strokovni pregledi na zadevnem območju, pri katerih bi se močno osredotočili na biološko zaščito in biološko varnost za države, ki takšnih pregledov še niso izvajale, kot so Mehika in morebitne druge partnerice na tem območju. Nazadnje bi skušali ponovno preučiti obstoječe procese medsebojnega strokovnega pregleda, da bi spodbujali in krepili nadaljnje sodelovanje med državami ter promovirali dobre prakse in prakso objavljanja tehničnih dokumentov (poleg končnih poročil, ki jih predložijo države), prek katerih bi prikazali doseženi napredek.

3.2 Metodologija

3.2.1 Organizacijska struktura

Projekt bo izvajal OAS/CICTE v sodelovanju in s podporo držav članic OAS. Skupina OAS/CICTE za upravljanje projekta bo sestavljena iz treh članov osebja in pomočnika za administrativno in finančno pomoč ter bo pod splošnim nadzorom in vodstvom izvršilnega sekretarja CICTE delala na sedežu OAS v Washingtonu ob usklajevanju z zunanjim pogodbenim osebjem glede na posebne dejavnosti, ki se bodo izvajale.

Zunanje pogodbeno osebje bo vključevalo pravne strokovnjake, ki bodo v okviru projekta nudili zakonodajno pomoč. OAS lahko sklene kratkoročne pogodbe za podporo pri visoko specializiranem usposabljanju in nalogah s strokovnjaki, izvajalci usposabljanj in raziskovalci iz nabora strokovnjakov drugih partnerskih tehničnih organizacij, tudi od BWC-ISU, UNODA, OIE in Evropske unije.

Skupina OAS/CICTE za upravljanje programa se bo najprej usklajevala neposredno z nacionalnimi organi držav članic, ki so predhodno zaprosili za podporo v zvezi z RVSN 1540 (2004). OAS ima v več primerih za pomoč državam članicam pri izvajanju obveznosti iz te resolucije že sklenjene sporazume o sodelovanju, ki bodo podlaga za tehnično pomoč.

3.2.2 Tehnični pristop

Za zaprosila za zakonodajno in tehnično pomoč zaradi okrepitev predpisov o biološki zaščiti in biološki varnosti bosta potrebni začetna ocena ter analiza obstoječe zakonodaje in predpisov, ki bi ju izvedel pravni strokovnjak v sodelovanju s skupino za vodenje projekta in prek misij zakonodajne in tehnične pomoči tudi z ustreznimi organi držav upravičenk, da bi tako opredelili posebne vrzeli in prednostne naloge držav. Iz te ocene nastali konkretni ukrepi za zakonodajne in regulativne izboljšave na področju biološke zaščite in biološke varnosti, ki bi jih bilo treba izvesti prednostno in za katere bi bila zagotovljena neposredna podpora v okviru tega projekta, bi vključevali:

— analizo obstoječe zakonodaje in predpisov v državah upravičenkah, da se opredelijo posebne vrzeli,

- pripravo in sprejetje seznama za nadzor izvoza,
- oblikovanje in sprejetje nacionalnega akcijskega načrta za odzivanje na biološke grožnje,
- razvoj nacionalnih smernic za zaščito bioloških agensov pred nenamernim ali namernim razširjanjem ter za ustrezno in varno skladiščenje in prevoz takih agensov, vključno z njihovo notranjo varnostjo.

Dejavnosti za spodbujanje in krepitev regionalnega sodelovanja bi vključevale:

- razvoj nadaljnjih dejavnosti za krepitev zmogljivosti in sodelovanje za države na zadevnem območju, ki so izvedle medsebojne strokovne preglede v zvezi z izvajanjem resolucije 1540,
- dodatne medsebojne strokovne preglede z močnim poudarkom na biološki zaščiti in biološki varnosti,
- pripravo in objavo tehničnih dokumentov o dejavnostih, povezanih z medsebojnimi strokovnimi pregledi.

Za komponento tega projekta, posvečeno ozaveščanju, izobraževanju in usposabljanju na področju biološke zaščite in biološke varnosti, ki bo izvedena vzporedno s komponento, posvečeno tehnični in zakonodajni pomoči ter regionalnemu sodelovanju, bo organizirano usposabljanje v vsaki državi upravičenki. Ta usposabljanja bo usklajevala skupina OAS/CICTE za upravljanje projekta, izvajali pa jih bodo mednarodni strokovnjaki. Služila bodo krepitevi zmogljivosti in vzpostavitvi skupine izvajalcev usposabljanj iz različnih znanstvenih institucij držav upravičenk, ki bodo lahko razširjali znanje o načelih biološke zaščite in biološke varnosti, dobrih laboratorijskih praksah ter tehnikah in metodah za obvladovanje bioloških tveganj v laboratorijih in raziskovalnih inštitutih.

OAS/CICTE bo sodeloval z akademiki in raziskovalci, da bi razvil spletni tečaj, s katerim bo prispeval k izboljšanju sedanjih virov za nadaljnje razširjanje znanja in ozaveščanje o biološki zaščiti, biološki varnosti in bioetiki med akademiki, učitelji, študenti in raziskovalci na področju bioloških znanosti ter drugimi zadevnimi deležniki.

Poleg tega se bodo oblikovalci politik, poslanci in predstavniki industrije v okviru misij tehnične in zakonodajne pomoči ter dejavnosti na regionalni in podregionalni ravni, vključenih v predlog, obveščali in ozaveščali o biološki zaščiti, biološki varnosti, RVSZN 1540 (2004) in izvajanju Konvencije o biološkem orožju.

3.2.3 Vidik spola

OAS/CICTE ima v okviru programa, temelječega na RVSZN 1540 (2004), pomembno vlogo pri podpiranju držav članic na področju krepitev zmogljivosti za izvajanje te resolucije, za boj proti širjenju orožja in za spodbujanje enakosti spolov. Vsi ti rezultati prispevajo k doseganju ciljev ZN za trajnostni razvoj in dopolnjujejo prizadevanja držav članic OAS za izvajanje ustreznih instrumentov na področjih globalnega režima za razorožitev in neširjenje orožja.

OAS/CICTE bo zagotovil enakopravnost spolov v postopku zaposlovanja kot pomoč državam upravičenkam, udeležnim v projektu, in bo spodbujala države upravičenke, da smiselno vključijo ženske v vse faze projekta. Vedno si je treba posebej prizadevati za vključevanje vidika enakosti spolov in za umeščanje žensk v središče obravnavanih tem.

3.2.4 Zunanje usklajevanje

OAS se bo poleg usklajevanja in sodelovanja z nacionalnimi organi na celotnem zadevnem območju med izvajanjem projekta usklajevala tudi z drugimi institucijami in organizacijami ter z njimi sodelovala. Subjekti, navedeni v nadaljevanju, bi lahko pomagali pri reševanju posebnih vprašanj ter pri promociji pobude na tem območju:

- Urad Združenih narodov za razorožitev (UNODA), vključno z enoto za podporo izvajanju Konvencije o biološkem orožju,
- odbor Varnostnega sveta, ustanovljen na podlagi RVSZN 1540 (2004), in njegova skupina strokovnjakov,
- Svetovna organizacija za zdravje živali (OIE),
- Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), vključno s Panameriško zdravstveno organizacijo (PAHO),

- organizacije civilne družbe, akademski krogi in organizacije zasebnega sektorja, katerih cilji so v skladu s cilji tega predloga, vključno z nacionalnim laboratorijem Sandia; Subcomisión de Bioseguridad y Bioscustodia de la Asociación Argentina de Microbiología; James Martin Center CNS; Asociación Latinoamericana de Biocontención y Biocustodia.

3.3 Cilji in dejavnosti projekta

Cilj 1: Boljši standardi na področju biološke zaščite in biološke varnosti v državah upravičenkah.

Podporne dejavnosti

- Dejavnost 1.1: Izvedba misije tehnične pomoči v vsaki državi skupaj z agencijami, vključenimi v biološko zaščito in biološko varnost, da se ocenijo potrebe in pripravi poročilo o oceni.
- Dejavnost 1.2: Omogočanje usposabljanja na enem ali obeh naslednjih področjih, odvisno od potreb in virov: sprejetje seznama za nadzor izvoza ali sprejetje nacionalnega akcijskega načrta za odzivanje na biološke grožnje. Predložitev poročila o oceni.
- Dejavnost 1.3: Razvoj nacionalnih smernic za zaščito bioloških agensov pred nenamernim ali namernim razširjanjem ter nacionalnih smernic za ustrezno in varno skladiščenje in prevoz takih agensov, vključno z njihovo notranjo varnostjo.

Pričakovani rezultati

- Oblikovano poročilo o oceni, skupaj s priporočili za posamezne države in posamezne agencije.
- Ustvarjen seznam za nadzor izvoza na podlagi potreb posameznih držav.
- Poročilo o oceni, pripravljeno s strani posameznih držav, o nacionalnem akcijskem načrtu in/ali smernice za odzivanje na biološke grožnje, nenamerno povzročene dogodke, varno skladiščenje in prevoz.

Cilj 2: Trdnejši pravni in regulativni okviri v zvezi z biološko zaščito in biološko varnostjo, usklajeni z obstoječimi mednarodnimi standardi.

Podporne dejavnosti

- Dejavnost 2.1: Pregled obstoječih zakonodajnih in regulativnih okvirov v vsaki državi upravičenki, da se opredelijo vrzeli in področja, ki jih je treba obravnavati prednostno.
- Dejavnost 2.2: Zagotavljanje zakonodajne pomoči po potrebi, vključno s pripravo zakonodaje in predpisov za izvajanje seznamov za nadzor izvoza in/ali nacionalnih akcijskih načrtov.
- Dejavnost 2.3: Priprava in objava dokumenta s smernicami za dobre laboratorijske prakse, tehnike in metode za obvladovanje bioloških tveganj v laboratorijih in raziskovalnih inštitutih ter razširjanje navedenega dokumenta za spodbujanje ozaveščenosti o dobrih praksah med zadevnimi deležniki.

Pričakovani rezultati

- Najmanj en ukrep misije zakonodajne pomoči v vsaki državi v podporo seznamu za nadzor izvoza in/ali nacionalnim akcijskim načrtom in/ali pri oblikovanju ustrezne zakonodaje/predpisov.
- Objava dobrih laboratorijskih praks z različnimi elementi: akademski del, tehnike in različne metode.

Cilj 3: Okrepitev skupnih prizadevanj in sodelovanja zlasti s pomočjo medsebojnih strokovnih pregledov v sklopu resolucije 1540 (2004).

Podporne dejavnosti

- Dejavnost 3.1: Omogočanje do treh novih medsebojnih strokovnih pregledov z močnim poudarkom na biološki zaščiti in biološki varnosti.

- Dejavnost 3.2: Izvedba treh dvostranskih delavnic za nadaljnje ukrepanje v zvezi z medsebojnimi strokovnimi pregledi, ki so bili na zadevnem območju že izvedeni v zvezi z izvajanjem resolucije 1540.
- Dejavnost 3.3: Priprava in objava tehničnih dokumentov o dejavnostih, povezanih z medsebojnimi strokovnimi pregledi.
- Dejavnost 3.4: Organizacija regionalne konference o biološki zaščiti in biološki varnosti, da se med drugim izboljša usklajevanje in spodbuja izmenjava informacij.
- Dejavnost 3.5: Organizacija regionalne konference o stanju izvajanja RVSZN 1540 (2004) v Amerikah.

Pričakovani rezultati

- Omogočanje medsebojnih strokovnih pregledov šestim državam upravičenkam.
- Poročilo o nadaljnjem spremljanju medsebojnega strokovnega pregleda, ki je bilo pripravljeno in objavljeno za Čile/Kolumbijo, Dominikansko republiko/Panamo in Paragvaj/Urugvaj.
- Boljše usklajevanje med agencijami, dejavnimi na področju biološke zaščite oz. biološke varnosti, v državah upravičenkah.

Cilj 4: Omogočanje stalnega usposabljanja na področju biološke zaščite in biološke varnosti.

Podporne dejavnosti

- Dejavnost 4.1: Vzpostavitev mreže izvajalcev usposabljanja na področju biološke zaščite in biološke varnosti v vsaki državi upravičenki.
- Dejavnost 4.2: Oblikovanje in razvoj modula usposabljanja za znanstvenike, da se zmanjša tveganje morebitne zlorabe materialov in opreme tekom raziskovanja.
- Dejavnost 4.3: Usklajevanje z zadevnimi nacionalnimi ustanovami za usposabljanje, da se spodbudi vključevanje modulov in/ali materialov, povezanih z biološko zaščito in biološko varnostjo, v akademske učne načrte, vključno z izvajanjem RVSZN 1540 (2004) in Konvencije o biološkem orožju.
- Dejavnost 4.4: Organizacija in izvedba do osmih usposabljanj na področju biološke zaščite in biološke varnosti (ena na državo upravičenko).

Pričakovani rezultati

- Vzpostavljena mreža izvajalcev usposabljanja in strokovnjakov za biološko zaščito in biološko varnost v vsaki državi.
- Ustvarjeni odprti spletni tečaji in izvedenih šest tečajev.
- Usposobljeni raziskovalci iz agencij, dejavnih na področju biološke zaščite in biološke varnosti, v državah upravičenkah.

4. Upravičenci

Neposredni upravičenci ciljev 1 do 4 so nacionalne institucije in organi, pristojni za biološko zaščito in biološko varnost, vsake države upravičenke (do osem držav, odvisno od prejetih sredstev: Argentina, Čile, Kolumbija, Dominikanska republika, Mehika, Panama, Paragvaj in Urugvaj). Z oblikovanjem spletnega tečaja in vključitvijo teh tem v univerzitetne učne načrte bo dosežen še širši krog upravičencev.

5. Prepoznavnost Evropske unije

OAS/CICTE bo zagotovil, da bo Unija v vseh projektnih dejavnostih prepoznana kot vir finančne podpore na več načinov. Slednja bo izpostavljena v sporočilih za javnost, objavah na družbenih medijih in pogovorih z informativnimi mediji ob odmevnih prireditvah. Vsa oprema, tiskovina ali programska oprema, podarjena državam upravičenkam, bo nosila oznako, da jo financira Unija. Projektno osebje bo nosilo pokrivala, hlače z oprsnikom ali uniforme, na katerih bo jasno viden logotip EU in/ali njena zastava. Informacija o podpori Unije bo jasno navedena in vidna na spletnih straneh in v publikacijah OAS, v katerih bo govora o podprtih projektih in programih.

6. Trajanje
Projekt naj bi se izvajal 36 mesecev.
 7. Splošna struktura
Za tehnično izvajanje projekta bo zadolžen OAS/CICTE prek obstoječega programa, temelječega na resoluciji 1540.
 8. Partnerji
OAS/CICTE bo projekt izvajal v partnerstvu z nacionalnimi organi v državah upravičenkah ter v sodelovanju s strateškimi partnerji.
 9. Poročanje
Opisno poročilo o napredku in finančni status bosta predstavljena vsako četrletje, da se omogoči ustrezno in pravočasno spremljanje in ocenjevanje, OAS/CICTE pa bo vzdrževal tesne stike z donatorico.
-